

НАВЧАЛЬНА ДИСКУСІЯ ЯК ОДИН З ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Марина МЕЛЬНИК,

Інна ЛОБАЧУК,

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського,

Україна

Проект Ради Європи «Сучасні мови» передбачає підвищення ефективності викладання іноземних мов, насамперед завдяки передовим методам і технологіям, тобто методам активізації пізнавальної діяльності учнів. Значний інтерес представляють такі методи:

- диспутування;
- рольовий метод;
- метод проектів;
- використання мультимедійних (комп'ютерних) технологій.

Ці методи не можна назвати новими. Проте їх реалізація поки що не була системною. Їх пов'язує те, що їх форма та зміст дають змогу розвивати комунікативні та інтелектуальні навички, які разом формують здатність критично мислити.

У своїй роботі В.В. Тарасова дає таке визначення поняття дискусії: дискусія (лат. *discussion* — від *discutio* — розглядати, досліджувати) — це широке обговорення якогось спірного питання для з'ясування різних точок зору. Обговорення дає можливість:

- активізувати пізнавальну діяльність учнів;
- формувати певну культуру мови, вміння вислухати співрозмовника до кінця, не перебиваючи, не питаючи, не сперечаючись чи, навпаки, не погоджуючись;
- формувати свідоме ставлення до вирішення проблеми, до активності в обговоренні проблеми, що назріла, до мети з'ясування причин її виникнення, а також її розв'язання. Тому мова є і метою, і засобом навчання;
- формувати культуру творчого оперативного мислення;
- створювати умови для використання власного досвіду та раніше набутих знань для набуття нових [2].

Дискусія є дійсно ефективним методом обговорення досліджуваної теми. Вона передбачає колективне обговорення якогось спірного питання, в якому виявляється істина.

Зміст дискусії — це обмін думками на певну тему між учителями та учнями чи тільки учнями. Ці думки можуть бути як вашими, так і чужими. Ефективна дискусія характеризується різноманітністю думок, прагненням знайти найбільш прийнятне рішення дидактичної проблеми, активною участю в ній співрозмовників. Порівняно з лекцією та бесідою вона створює сприятливіші умови для активізації студентів і впливу на їх психіку, особливо на творчу фантазію. Дискусія вимагає від учнів не просто відповідати на запитання, а

навпаки, знаходити аргументоване, емоційно-барвисте й змістовне розв'язання дидактичної проблеми, чітко й зрозуміло висловлювати свої думки. Це створює в учасників сильні емоційні переживання, сприяє виникненню різноманітних групових соціально-психологічних феноменів, розвиває навички колективної роботи та вміння прислухатися до думки інших учнів.

Під час дидактичної роботи з різними категоріями учнів можна використовувати різні види навчальної дискусії [1, с.21].

Використовуючи дискусію в навчальній практиці, необхідно враховувати особливості цього методу. Дискусії на уроках іноземної мови відрізняються від дискусій у реальному житті, наприклад у політиці, науці, суспільному житті, насамперед своїми цілями. Тут мова йде не стільки про пошук вирішення проблеми, скільки про набуття певних навичок, досвіду, застосування та закріплення знань і навичок під час дискусії, тобто бесіда виконує освітню функцію. Друга розвивальна функція пов'язана зі стимулюванням творчої діяльності учнів, розвитком логічних здібностей, умінь самостійно мислити, аргументувати й доводити свою думку, а також загальної культури мовлення, формування культури на дискусійну та полемічну майстерність. Третя функція, виховна, полягає у формуванні соціальної компетентності учнів. Організація групової роботи в процесі проблемного навчання сприяє зміцненню міжособистісних стосунків, розвиває взаємодію в освітньому мікросоціумі. Під час дискусії учні вчаться спілкуватися один з одним, досягати згоди з деяких питань, виробляти загальну стратегію і тактику, знаходити компроміс. Уміння слухати опонента, поважати його думку і розуміти її – надзвичайно важливий навик, який розвивається на розмовних заняттях. Уміння слухати є необхідною умовою правильного розуміння позиції опонента, правильної оцінки наявних непорозумінь, запорукою успішного вирішення суперечки та важливим елементом культури дискусії. Без уміння слухати не допоможуть ніякі навички чи знання, гострота чи швидкість реакції. Саме цього вміння нам часто бракує в житті, тому виникають численні конфлікти між людьми, групами людей і навіть цілими народами. Тому виховне значення дискусії важко переоцінити.

Отже, на закінчення, необхідно сказати, що метод навчальної дискусії вдосконалює і закріплює знання, збільшує обсяг нової інформації, розвиває вміння аргументувати, доводити, відстоювати і відстоювати свою думку і прислухатися до думки інших.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. Київ : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Тарасова В. В. Проблеми розвитку сучасної риторики. URL : http://www.rusnauka.com/SND/Pedagogica/2_tarasova%20v.v..doc.htm